

Standpunt omtrent wijziging artikel 47 § 6 van het Onderwijs- en Examenreglement

1. Context

Op de Raad van Bestuur van vrijdag 7 mei 2021 werd het Onderwijs- en Examenreglement voor academiejaar 2021-2022 goedgekeurd. Binnen deze Raad van Bestuur werd de wijziging van artikel 47 §6. en meer specifiek het verbod om zonder toestemming kosteloos examenmateriaal onderling te delen goedgekeurd, ondanks de genuanceerde tegenkanting van de studentenvertegenwoordigers en de [Gentse Studentenraad](#). Het artikel 47 § 6. in het Onderwijs- en Examenreglement dat op de Raad van Bestuur goedgekeurd werd, luidt als volgt.

“Het is tevens niet toegelaten voor studenten om zonder toestemming van de bevoegde lesgever en desgevallend de auteur al dan niet tegen betaling en/of met winst oogmerk beeldopnames en alle vormen van cursus- en examenmateriaal (syllabi, oefeningen, presentaties, examenvragen, lesnotities, lesopnames etc.) te verspreiden en vermenigvuldigen. Dit kan aanleiding geven tot het instellen van een tuchtprocedure tegen de betrokken student(en) overeenkomstig het Tuchtreglement voor Studenten.

Eveneens in afwijking hiervan kunnen studenten onderling lesnotities en samenvattingen kosteloos met elkaar delen.

In afwijking hiervan is het kosteloos delen van cursusmateriaal onder UGent-studenten via een gesloten en beveiligd elektronisch leerplatform toegelaten mits de onderwijsdirecteur van de betrokken faculteit(en) zijn of haar akkoord hiertoe geeft en alle lesgevers te allen tijde toegang hebben tot dit platform. Elke lesgever behoudt het recht om te verbieden dat bepaald auteursrechtelijk beschermd materiaal via genoemd platform wordt gedeeld, in welk geval dit materiaal onmiddellijk van het platform dient te worden verwijderd.”

Om te beginnen willen we benadrukken dat we veel respect hebben voor het vele werk dat lesgevers verrichten om lessen voor te bereiden, cursusmateriaal te schrijven en examens op te stellen. Eveneens kunnen we begrip opbrengen voor het verbod op verspreiding van examen- en cursusmateriaal zonder de toestemming van de lesgever voor persoonlijk gewin. Een groot deel van de lesgevers maakt in hun onderwijsmethodes ook duidelijk dat oefeningen een correcte weerspiegeling van de evaluatie

noodzakelijkerwijs geïmplementeerd wordt. We kunnen echter niet goedkeuren dat er een verbod zal komen op de kosteloze verspreiding van examenmateriaal onder studenten zonder toestemming van de lesgever. Door de verspreiding van vroeger examenmateriaal merken vele studenten dat ze de ideale voorbereiding gehad hebben om hun examens tot een goed einde te brengen en kunnen we een dergelijk verbod niet tolereren. Via dit standpunt wenst StuArt zich uit te spreken over de kwestie.

2. Argumentatie

Een dergelijk verbod zal veel studenten hinderen om zich maximaal voor te bereiden op examens en dus om zich maximaal in te zetten om de beoogde competenties te halen. Het is in zekere zin ook een vreemde maatregel voor een instelling die kennisverwerving en bijdrage tot de wetenschap centraal stelt. Het motto 'durf denken' kan zeker ook toegepast worden op de student die examenvragen van vorige jaren ter beschikking heeft en op die manier verder op intellectueel avontuur gaan binnen de discipline waarin die zich wil specialiseren.

Om te beginnen vinden we dat een tuchtprocedure starten tegen studenten die in alle eer en geweten andere studenten helpen door examenmateriaal uit het verleden te verspreiden onder medestudenten zonder daar iets voor in de plaats te willen, een onredelijke en buitenproportionele strafmaat is. Solidariteit en hulp verlenen aan andere studenten om hun grip op de leerstof te bevorderen, dienen toegejuicht en niet bestraft te worden. Deze richting mogen we absoluut niet uitgaan met het universitair onderwijs.

Studenten hebben soms het gevoel dat ze niet voldoende oefening op het niveau van de evaluatie hebben. Dat is zeker niet per definitie de schuld of zelfs de intentie van de lesgever, maar soms zijn de aangeboden oefeningen niet voldoende om de eindcompetenties van een vak te halen. In dat geval kunnen studenten extra oefening halen uit voorgaande examenvragen, die in vele gevallen vanuit een gevoel van solidariteit en goede wil verzameld zijn door medestudenten. Een verbod op onderling kosteloos verspreiden van examenmateriaal impliceert dus een verbod op een vorm van solidariteit onder studenten. Bovendien zullen de studenten die zich graag nauwkeurig aan de regels houden, minder geneigd zijn om andere studenten te helpen of zullen ze niet durven vragen naar hulp naar aanloop van een examen indien de focus van de evaluatie niet duidelijk is.

Dat sluit goed aan bij het reëel probleem dat studenten niet altijd een goed beeld hebben over de eisen van de evaluatie. De verspreiding van examenmateriaal is in zulke gevallen een manier om toch voldoende oefening gehad te hebben indien artikel 49 § 2. van het Onderwijs- en Examenreglement niet voldoende nageleefd wordt.

Elke lesgever schakelt in het onderwijs vragen en/of oefeningen in, die de concrete eisen van de evaluatie weerspiegelen.

Examenvragen van vorige jaren kunnen bekijken en oplossen past bovendien perfect binnen de methode *assessment for learning*, waarin de student objectief kunnen beoordelen of hun kennis en begrip van de cursus diepgaand genoeg is om competenties te behalen. Deze methode is [een van de onderwijstips](#) die de universiteit aanreikt. Binnen dit principe is een ruim aanbod aan examenvragen altijd een meerwaarde en de verspreiding van examenvragen kan daartoe zeker bijdragen. Bovendien zijn we van mening dat de toegang tot examenvragen van voorbijgaande jaren perfect past binnen het principe van [activerend leren](#), een van de Universiteitsbrede Beleidskeuzes.

Daarnaast zijn we ervan overtuigd dat een dergelijk verbod de verspreiding van examenvragen niet zal kunnen tegenhouden. Buiten het feit dat het onmogelijk is om dergelijke zaken te controleren, vrezen we dat de grootte van het sociaal netwerk van de student een rol zal spelen in de verspreiding van examenvragen, hetgeen vooral ondergronds zal gebeuren. Studenten die goede contacten hebben met medestudenten en studenten uit hogere jaren, zullen bevoordeeld zijn tegenover de studenten die niet beschikken over een dergelijk sociaal netwerk. Op deze manieren draagt een dergelijk verbod absoluut niet bij tot de bevordering van inclusief onderwijs.

We kunnen dus stellen dat een verbod op onderling kosteloos delen van examenmateriaal indruist tegen de optimalisatie van de onderwijskwaliteit, tegen de inclusiviteit van het universitair onderwijs, tegen het activerend leren en tegen solidariteit onder studenten. Het verbod past dus volstrekt niet bij de visie van onze universiteit op onderwijs.

3. Ondernemingen

StuArt zal het natuurlijk niet bij dit laten. Via dit standpunt wensen we onze expliciete steun en medewerking te betuigen tegenover [DurfDelen](#), een initiatief van FRiS, de Facultaire Raad van Ingenieursstudenten. We hopen daarmee dat er opnieuw grondig nagedacht wordt over het verbod en dat de bevoegde instanties gedwongen worden om helder te communiceren over hoe ze dat willen laten stroken met de verbetering van onderwijskwaliteit, met het stimuleren van inclusief onderwijs en in het algemeen met activerend onderwijs. Wij hopen dus van ganser harte dat het Onderwijs- en Examenreglement geen verbod op onderling kosteloos verspreiden van examenmateriaal zal bevatten en dat discussie verder gevoerd zal worden.

Indien de Raad van Bestuur deze beslissing niet wil terugdraaien, zien wij ons genoodzaakt om als Facultaire Studentenvoorzitter verder stappen te ondernemen om deze maatregel zo veel als mogelijk te

neutraliseren. We willen wel benadrukken dat we dat enkel als noodoplossing zien. Daarom geven we ook onze volledige steun aan het voorstel van de Gentse Studentenraad om artikel 49 § 2 aan te vullen.

§2. Elke lesgever schakelt in het onderwijs binnen een redelijke termijn voor de evaluatie of evaluatieperiode voldoende vragen en/of oefeningen in, die de concrete eisen van de evaluatie weerspiegelen. Deze moeten vrij beschikbaar zijn voor alle studenten in het vak, en moeten in zijn geheel elk afzonderlijk thema dat bevroegd kan worden in de evaluatie voldoende behandelen.

Indien de lesgever verzaakt aan deze eis, kan er geen tuchtprocedure gestart worden vanwege overtredingen op Artikel 47§6 indien er geen winstoogmerk of betaling is.

Daarnaast zullen we ook een voorstel indienen tot wijziging van de Facultaire Aanvullingen op het Onderwijs- en Examenreglement. Deze luidt als volgt.

Artikel 47. Modaliteiten bij onderwijsactiviteiten

§ 6

Het is toegelaten voor studenten aan de Faculteit Letteren en Wijsbegeerte om onderling of via een gesloten platform kosteloos examenmateriaal te delen. Indien de lesgever wenst dat examenmateriaal of bepaalde delen daarvan niet onder studenten kosteloos verspreid worden, dient de lesgever dat aan te kondigen op Ufora. Zonder expliciete uiting van een dergelijk verbod worden lesgevers geacht aan studenten toestemming te geven om examenmateriaal onderling kosteloos te verspreiden.

We vertrouwen erop dat er een constructief debat volgt en de uiteindelijke regelgeving rekening houdt met de educatieve noden van studenten.

Met vriendelijke groet

StuArt

Studentenraad Faculteit Letteren en Wijsbegeerte

Voor verdere vragen en opmerkingen kunt u ons bereiken via stuart@ugent.be.